

Profesjonalna terapia ran

Professional wound therapy

Beata Mrozikiewicz-Rakowska

Klinika Endokrynologii, Centrum Medyczne Kształcenia
Podyplomowego w Warszawie

Adres do korespondencji

Beata Mrozikiewicz-Rakowska, Klinika Endokrynologii, Centrum
Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie, ul. Cegłowska 80,
01-809 Warszawa, e-mail: rakowskab123@gmail.com

Nadesłano: 22.04.2025; Zaakceptowano: 26.04.2025

Specjaliści zajmujący się leczeniem ran w Polsce od wielu lat nieustannie doskonalą swoje umiejętności. Dysponujemy coraz nowocześniejszymi narzędziami wspierającymi proces terapii ran. Mimo to Polska nadal znajduje się w czołówce krajów o najwyższym wskaźniku amputacji spowodowanych zespołem stopy cukrzycowej oraz innymi trudno gojącymi się ranami [1].

Wiemy, że skuteczne leczenie ran wymaga rozwiązań systemowych. Oznacza to konieczność optymalnego wykorzystania zarówno zasobów ludzkich, jak i technologicznych – tak, aby każdy specjalista wiedział, do jakiej placówki, do jakiego eksperta i w jakim momencie powinien skierować danego pacjenta.

Grupa ekspertów działająca w ramach kampanii „Rany pod Kontrolą” opracowała dokument zatytułowany Ogólnopolskie Porozumienie na rzecz Profesjonalnej Terapii Ran. Jak podkreślają autorzy: „rada ekspertów, składająca się z przedstawicieli różnych dziedzin medycyny, wierzy, że podjęte działania oraz współpraca z instytucjami systemowymi i decyzyjnymi przyczynią się do poprawy opieki nad pacjentem z raną trudno gojącą się – szczególnie w kontekście narastającej antybiotykooporności oraz pandemii chorób cywilizacyjnych” [2].

Opracowanie prezentuje aktualny stan wiedzy na temat najczęściej występujących ran przewlekłych

w Polsce. Zwraca uwagę nie tylko na rosnącą skalę tego zjawiska, ale wskazuje również kluczowe obszary wymagające interwencji systemowej – takie jak standaryzacja procesów leczenia ran we wszystkich placówkach ochrony zdrowia, kontrola jakości edukacji specjalistów oraz większe zaangażowanie środowisk pacjenckich.

Jak zaznaczają autorzy, „sama kampania »Rany pod Kontrolą« to inicjatywa mająca na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat problemów związanych z ranami, rozwojem antybiotykooporności drobnoustrojów oraz poprawą standardów opieki nad chorymi – z uwzględnieniem strategii AMS (*antimicrobial stewardship*), czyli racjonalnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych”.

Poprzez dotarcie do różnych środowisk mających realny wpływ na kształt systemu opieki zdrowotnej, kampania może stać się istotnym krokiem w kierunku skuteczniejszego leczenia ran. Dla pacjentów może to oznaczać szybsze gojenie się ran i odsunięcie wizji amputacji, a dla systemu – zmniejszenie liczby takich przypadków, ograniczenie kosztów pośrednich oraz skutków społecznych, jakimi są niepełnosprawność i wykluczenie.

W obliczu narastającej epidemii chorób cywilizacyjnych – takich jak choroby układu krążenia, cukrzyca czy otyłość – leczenie ran staje się jednym z kluczowych wyzwań współczesnej medycyny [3].

Tylko wspólne działania specjalistów wielu dziedzin – lekarzy, pielęgniarek, farmaceutów, opiekunów medycznych, przedstawicieli towarzystw naukowych, parlamentarzystów, pracowników Ministerstwa Zdrowia oraz samych pacjentów – mogą stworzyć fundamenty nowego, skutecznego systemu opieki opartego na wiarygodnych danych i wspieranego przez odpowiednio wykwalifikowany personel medyczny.

Oświadczenia

Autorka deklaruje brak konfliktu interesów.

Praca nie uzyskała finansowania zewnętrznego.

Zgoda Komisji Bioetycznej nie była wymagana.

Piśmiennictwo

1. McDermott K, Fang M, Boulton AJM i wsp. Etiology, Epidemiology, and Disparities in the Burden of Diabetic Foot Ulcers. *Diabetes Care* 2023; 46: 209-221. DOI: 10.2337/dci22-0043.
2. Porozumienie na rzecz Profesjonalnej Terapii Ran. Dostępne na: <https://ranypodkontrola.pl/porozumienie-na-rzecz-profesjonalnej-terapii-ran/>
3. Portal Statystyki NFZ Internet: Narodowy Fundusz Zdrowia. 2024. Dostępne na: <https://statystyki.nfz.gov.pl/>.